

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetésre 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az eperjesi új posta-épület.

Városunk Fő-utcájának déli jobboldali bejáratánál új, díszes palota üdvözlö a városunkba jövő idegent. Üdvözlö pedig főleg azon impozánsabb pompájával, a melylyel az építész homlokzatának felső-részét annyira elhalmozta, hogy — annak hatása alatt — azt inkább főúri kastélynak, mint közönséges posta-épületnek szeretné tartani. Nem is ok nélkül, mert hiszen a figyelmet lekötő, szép ornamentumai azon ormos és konzolos párkány- és fülkés-díszítményeknek több százados multtal dicsekvő szellemi leszármazottjai, a melyekkel Felvidékünk nem egy városában, és faluhelyen a gazdag nemesek és főurak elsősorban kényelmesen berendezett kastélyaik, továbbá egyes vidéki váraikat, majd a nagyobb pártfogók a campanilákat s a templomok tornyait — főleg a XVII. és XVIII. században — dúsan ékesítették. Az akkori időknek alkotni vágyó bátor szárnypróbálgatásai közepette, mint az idegenből (az olasz renaissance származást felszívó lengyel műalkotásokból) átvett, de mégis újjászületett művészi gondolatok illusztrálói jelennek meg, úgy, hogy velük az épületek belső berendezésében beállott változás nagyobbára együtt jár. S ebben tér el ezen renaissance a Mátyás király korabelitől, a mikor ez — a királyi palotának a Nemzeti Múzeumban látható ornamentális maradványainak tanúsága szerint is — elsősorban, sőt majdnem kizárólag az épület díszítésére szorítkozott. S habár annak ornamentumok a legmegfelelőbbben a kastélyokra illenek, mégis a feuti, jellemző tulajdonságaikból kifolyólag, ha a várokon (pl. az Óbuda) is előfordulhatnak, helyük lehet a postának szolgáló, modern középületen is. Városunkban még inkább, mint másutt, mivel a felsőmagyarországi renaissance éppen itt találta meg meleg tűzhelyét azon műveléssel bíró, vagyonosabb polgárok kedvtelő pártfogolása következtében, a kiknek mintegy két-három évszázad előtti időből még ma is számos, díszes oromfallal és kecses koronázzal ékeskedő ház köszöni létét.

A posta-palota építészé tehát az egykor Eperjesen virágzott felsőmagyarországi renaissance-stílust iparkodott megérteni, a melyre — az itteni Tanári Körnek (illetőleg e sorok írójának) megkeresésére — a város közönsége is felhívta az építők és építők figyelmét, a midőn e stílusnak további fejlesztésé végett, az új házépítéseknek annak utánzását külön szabályrendelet-

ben is ajánlotta. Városunkban az említettek kivül még több utánzásra méltót alkotott a felsőmagyarországi renaissance. (Pl. oszlopsarnokok, arkádfolyósos udvarokat, jellegzetes fejú oszlopokat, izlésesen tagozott, ékítményes architrávokat, stukkókat stb. Pár, újabban fölfedeztettről e sorok írója is értekezett az ARCHAEOLOGIAI ÉRTESÍTŐ 1906. december 15., XXVI. kötet, 5. szám, 437—439. l.) Meg lehetünk elégedve, ha ezekből néhány jelentősebbet bir megszólaltatni az építész, mégis egyéniségével megújítja, alkotó erejével megelevenítve és rendező elméj vel változatossá téve.

A renaissance egyik legjellemzőbb sajátága, hogy a dekoratív és az ornamentális elemek csoportosításában az egyéniség, ennek választó-szabadsága korlátlanul érvényesülnek. Az egyéni műzítés dönt az eszközök megválasztásában. A mikor Krakóban jártam, tüzeteiben csomó újabb emeletes házon megfigyeltem a kymationok (tojásos duzzadékok), a denticulák (fogazatok) és az astragalosok (gyöngyosorfüzerek) gyakori alkalmazását, a melyek a krakói régibb renaissance-épületek ugyanilyen kecses díszítményeire emlékeztetnek s nem szűkölködnek eredeti invenció híján. A megfelelő változatosságban valóságos tipust tevő műemlékek szinte felhívják a modern építést a formák leleményes összeválogatására. Itt is áll az, a mit *Semper* kíván: hogy az egyéniségnek és az anyagnak összeolvadása, ezeknek érvényesülése a művészeti alkotás vezéreszméje.

Az eperjesi posta-épület ornamentumai — szabadabb koncepczióval kizemelve — többé-kevésbé megfelelnek ezen követelményeknek. Igaz, hogy inkább részleteikben, mint összesen véve. Formáik (a kiemelkedőbb oromdíszek háttérre fedezetül kiszökő két, jó magas tetőtérész a helybeli félnyerges tetőszerkezetektől ötleteségével egészen elüt) nem szolgálai másolatai a Gallotsik-(Rákóczi-) házon, vagy ennek szomszédjain s többi rokonain látható mintáknak, hanem, úgy vonalaikban, mint ezeknek elágazó viszonyaiban és igazodásában önállóságra törekvő felfogásnak nyomait mutatják s éppen azért tagadhatatlanul képzetünk felrészítésére elevenítő mozgalmasságot rejtenek magukban. Mégis csak rejtenek, mivel ennek irányai, útjai egyrészt a szembeszökőbb vonalak, másrészt a kelletnél dúsabb tagozás folytán (pl. az oldalt is ékített konzolokon) sem gyorsan ki nem vehetők, sem sülykeresésükben és gravitálásukban rövidesen ki nem érezhetők. Nem tudjuk hamarjában, mire, mely ornamentumra fektessük a fő-

súlyt; hová fussanak össze, s hol koncentrálódjanak néhány pillanatra nyugtalan szemléleteink. Mert tudnunk kell, hogy az építészetben, ennek díszítményeiben úgy, mint az élő organizmusban s ennek tartozékaiban — lássék bár ez paradoxonnak — a mellérendelésben is szükséges a fölérendelés, a pointirozás, a mely támpontokat nyújtson és ösvényeket mutasson a tájékozást keresőnek művelőzete megalkotására és egyes tagolódóbb gyúponatok kapcsán az épület egész testének hatásával s összhangzatos összeolvadására. Nehezebben megoldható feladatok ezek, a melyekkel az eredeti minták építői sem birkózhattak meg teljesen. Mégis mindezeket a kellekeket úgy keressük az épületművön, mint pl. a színt, a perspektívát és az árnyékolást a képen, az egybeolvadó kölcsönhatás előmozdítására. Nem bírnak nyugodtan elmerülni épületnek a nézésébe, ha azon a díszítő tagok nagyobb számmal fordulnak elő s mindannyi erőteljesebben van alakítva és élesebben profilozva...

A nagyobbára egyforma nyomtatékosággal szereplő oromdíszek, fülkék és konzolok szinte vetélkedve, mint egymással összekapcsolódni nem akaró önálló individuumok jelennek meg a szemlélő előtt. Részletekben elemelve, sokféle, változatosak, elmefogalkoztatók és szépek; mégis előtérbe nyomulásukkal az összenyomást nehezítik. Mindezt a sűrű halmozás is szűli, majdnem merevvé téve a túléles vonalakról és a tolongó tagozásoktól, a mely körülménynél fogva e sokféleséget vagy nagyobb távolságból, vagy a félhomályban szeretjük és tudjuk élvezni, a mikor az érvényre emelkedő nagyobb felületek megkönnyítik az esztetikai áttekintést. A sarkon jól látnunk a kiugró-ablakos, zárt erkélyt, a mely mintegy előkészít bennünket a felette sorakozó díszítmények megfigyelésére. Mi tagadás benne, hogy még egy pár, ilyen czéltől — a Gallotsik-házéra emlékeztetően — a hosszoldali homlokzaton is alkalmazva, jó szolgálatot tehetett volna; természetesen, ha észleletünknek új támogató terepomot nem nyújtana a nehezekebb, konzolos párkány, a mely szerkezeti megkötöttségénél fogva nagyobb magassági fokot ért el a kevésbé megnyúlt, tömöttebb fülkék és zömökebb oromdíszek alkotta s a félnyerges szerkezettől eltérőleg három, nyerges tetőtől is korlátozott alacsonyabb oromfalon. A külső összkép megrajzolását részben elősegíti az a körülmény, hogy az alsó fafelületen vertikális (függőleges) tagozatok szolgálják a

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Nagy idők tanúja.

A BUDAPESTI HIRLAP egyik közelebbi számában «Nagy idők tanúja» cím alatt röviden közli Szalay József 1849-iki vadászhadnagy halálát.* Talán megengedik t olvasóink nekem, a ki ugyanazon kis össze-
csapásban, a melyben ő nyomorékká lett, résztvettem, hogy a közleményt kis részben helyreigazítsam és némileg kiegészítsem.

Táborunk, a melyből az orosz támadás elébe hajnalba kiindultunk, Lófalunál volt, a mely azonban nem Eperjes mellett, de Bártfa alatt, ettől második falu; közben van Kolossó. Ez és Bártfa közt van valami telep- vagy csárda-féle: «Zahava». Itt történt meg az összezsapás.

A támadó kozákok ellen legelőbb egy csapat huszár (szabolcsi önkéntes, ú. n. guerilla) ment és ezek után Szalay József hadnagy vadásaival, miután összetett kezekkel kérte parancsnokunkat, Lázár Vilmost, hogy őt küldje a kozákok ellen. Elküldé tehát, de oly utasítással, hogy vadászeit a kolossói kertekben, fák és sövények mögött csatárláncba

* Erről lapunkban is megemlékeztünk.

Szerk.

állítva, fogadja a kozákokat, ha ezek, huszárainkat úgy, közelednének. De miután Kolossóra érve, sem huszárokat, sem kozákokat nem látott, tovább ment a nyílt országúton, a hol azután a kozákok csakhamar megtámadták, s ő felszabadat tömegbe állítá, maga tömeg előtt kardjával fogadta őket.

Parancsnokom e közben, Gulácsy Imre százados vezénylete alatt egy század vadászt és Béresi Pál főhadnagy alatt egy század huszárt küldte előre, hogy a mieinket a tűzből — mihelyt becsülettel lehet — vonják vissza és az ellenséget csalják magok után, hogy azt kinézett állásunkban fogadhassuk. Csapatáink eltűnnek szemünk elől, s én puskaszót hallok. Átugratok az árkon az országútra és megindulok a puskaszó elé, eleinte lépést (gondolván, hogy Lázár Vilmos visszaparancsol), utóbb ügetve. Ekkor azonban már parancsnokom is mellettem lovagol. Felkanyarodván a domboldalra, megláttuk a háborítatlanul hátráló Gulácsy századost, a ki már messziről kiáltá: «Visszavertük őket, de szegény Szalay Józsa oda van; már nem élt, a mikor a szekérre tettem», az országúton lépést haladó két nagy tót szekérra mutatva. «Menj, nézd meg — mondá parancsnokom elérzékenyülve — mert én nagyon sajnálom». De mikor a szekerekhez értem — a melyeken csak véres katonaköpenyekkel letakart holttesteket véltem látni — azon vevén észre,

hogy őrnagyom is mellettem van és kérdi: «Melyik Szalay hadnagy úr?» Erre gyenge hangon megszólal: «Oda vagyok, őrnagy úr; de győzünk?» «Győzünk! hogyne győznénk?», viszonzá parancsnokom, de szemébe köny jött és nem volt képes többet mondani. «Éljen a magyar!» mondá még gyenge mozdulattal Szalay Józsa, — elhallgatott és mozdulatlaná lett. Nem temetni, de az orvoshoz vitték. Törzsorvosunk is azt hitte — a mint jelenté — hogy halott, midőn a szekérről levették, de megvizsgálván és még élőnek találván, sebeit megmosta és bekötözte. Sebe, mint mondá, tizen felül volt. Ez alatt annyira magához jött, hogy egyszer bort kért. Lövés, kardvágás, dárda-szurás — csuda lesz, ha megél, — mondá törzsorvosunk, de ép ember sohase lesz.

Én őt többé nem láttam; csak hallám, hogy Eperjesen magánháznál ápolták ki, de csak kocsin tologatták, az egyik kezén csak két ujj maradt és mégis mostanig élt.

Mindezt s ezen első összezsapásunkat a muszákkal bővebben megírtam «Visszaemlékezéseim honvédeletemre» című könyvem 103. és köv. lapjain.

Matolai Etele.

a felső-soros díszítmények horizontális (vízszintes) irányának ellensúlyozására; a mely utóbbin a magasabb — s nyeregszerű horganylemezes, áttört gerincvégződésel ékített — tetőrészeket felől kiugró falon alárendelten három (kisebb és nagyobb oromdíz, fülke, konzolos párkány), az alacsonyabb középső tetőnek megfelelően belül és az oromdíszek alatt váltakozva mellérendelten két-két fedett konzol és három-három fülke, mint fő-ornamentumok, egymás mellett sorakozva, foglalnak helyet. Az előbbi csoport a koronázó-párkány alatt felváltva, cartoucheokkal alátámasztott fogazati lapokkal is s a konzolok térközei körlapokkal vannak változtatásakká téve. Az ilyen többféle sokaságot nagyobb összefoglaló szerkezeti egység felé kell terelni. A mi annál szükségesebb, mivel a mértani vonalú idomok élvezete már úgy is bizonyos fokú fáradsággal járó értelmi művelet eredménye, a melyet az összpontosító rendezés hiányosságával nem czélszerű még fokozni. Itt a művészi öntudatoság olyan művére gondolok, a minőt pl. a löcsei Thurzó-házon láthatni, a melyen a túltengő oromfali díszítmények alatt az emeleti két-két ablakot egy-egy, erősen ívelt, tágas fülke kereteli s ezzel a kisebb részeket egy nagyobbba szorítja. Másrészt egy-egy művészi gondolat tovább plántálására — teszem azt — így szerepelnek a pilaszterek a rokokó-épületeknél, hol a díszítmények erdeje ezekben egy-egy növesztőtörzst nyer.

A posta-épület nagyobb, földszinti, ívelt ablakai és az emeleti, kisebb s egyenes záródású ablakok oldalain mérsékelt méretű, lizénászerű, illetőleg ívezetes kevéssé kidomborodó szalagok, részben pedik ezen kívánságot, s úgy ezek, mint az épület egész arculatán vonuló, markánsabb vonások a részletek összefűzésére és kölcsönös vonatkozások megállapítására ösztönöznek bennünket. Rajtuk: a szemlézőkön mulik, hogy ezt teljesebbé tegyük a régibb felsőmagyarországi renaissance alkotások tanulmányozásával, valamint annak a törekvésnek elismerésével, a melylyel az építés a modern művészet formáinak kimerülésekor az egykor virágzott hazai művészetből erőt próbál meríteni s a meglevenített motívumok iránt bennünk szeretetet gyűjtani és minket az utánuk induló, további vállalkozásokban még nagyobb sikerrel biztatni törekszik. Megteszszük ezt még inkább, ha az építész szándékát belevonjuk azoknak az igyekezeteknek méltatásába, a melyek mindig tiszteletr tartanak számot, valahányszor a képzőművészet megfíjtására s kifejező rendeltetésének tökéletesítésére, ennek keresésére törnek. Nincs okunk azért gáncsolni *Schinkel*-t, mivel a renaissance megkorrigálása végett a római karakterű, olasz renaissance-től elfordult s a görög schémákhoz folyamodott és így építette a berlini Schauspielhaus-ot. Fentebbi megjegyzéseim nem vonnak le sokat az elvált probléma megoldásának érdeméből. Csak dicsérhetjük a mi mestereinknek lelkes buzgalmát, a melylyel művén hazai renaissance díszítő-motívumainkat szorgalmasan és értelmesen felkarolta. Gyönyörködésünknek elég anyagot szolgáltat az alkotás bizonyosság rá, hogy műemlékeink szellemi tartalmát új műelvezetekre kiaknázni érdemes! Városunkban már eddig is előfordultak kísérletek oromdíszek alkalmazására; mégis ezen új alkotás, habár belső szerkezetében egyező czélszerűségi szempontokat követ, itt az első, a mely az egész épületre a formák melegségét árasztva, az oromdíszes hazai stílus bélyegét magán határozottabban viseli.

Ezen, 3955 méter hosszú, 1250 méter széles és 1382 méter magas posta-épület városunk költségén épült s belső berendezésével együtt, mintegy százezer koronába került. A tervet *Kopcsák* György budapesti műépítész, a részletrajzokat *Bretz* Sándor városi építész készítette; ugyanő teljesítette a művezetést is. Az anyagot a *Gasch* és *Szántó*-czég szolgáltatta. Az oromdíszek és a konzolok műköből valók, *Balló* Ferencz kassai majolika- és kályhagyárából. Az épületben május óta el vannak helyezve a posta- és a távirda- s az állam-építészeti hivatal. Van még benne két üzlethelyiség is.

Legyenek méltán meglegedve azok, a kik ezen épület építésénél úgy merültek bele tudásukba és megújodott eszthetikai ízlésükbe, hogy az azokból merített ismereteiknek használhatóságát és tanulságait ügyesen napfényre hozni tudták. Legyen még sok alkalmunk helyben a felsőmagyarországi stílus új alkotásaiban gyönyörködnünk! *Vivat sequens!! Dr. Janicsek József.*

A Berzeviczy Gergely ünnepély.

Julius 26-ikán folyt le Kakaslomniczon a *Berzeviczy* Gergely, a XVIII. század végének e kiváló tudósa és nemzetgazdása emlékére rendezett ünnepély. Ez alkalommal az ősi Berzeviczy-kastély falába a Magyar Tudományos Akadémia emléktáblát helyeztetett el. Berzeviczy elve már akkor az volt, hogy elvont köz-

jogi küzdelmek által a nemzet csak gyengül, ellenben a helyes irányú gazdasági politika útján sziklaszilárdá izmosul. Az ünnepségen diszes közönség vett részt. A kormányt ifj. *alapi Salamon* Géza, Szepesvármegye főispánja, az akadémiát dr. *Gaal* Jenő, akadémiai és főrendiházi tag, Szepesvármegyét 18 tagú küldöttség képviselte. Jelenvoltak: dr. *Berzeviczy* Albert, v. b. t. t., a M. Tud. Akadémia elnöke, továbbá Szepesvármegye közönsége, a tátraaljai ev. egyházmegye, a kakaslomniczi ev. egyház, a késmárki ev. lyceum, a M. Kárpát-egyesület, a műegyetem, a Felsőmagyarorsz. Közművelődési Egyesület, a Természettud. Társulat, a M. Filozófiai Társaság, a Nemzeti Múzeum, a M. Munkásvédelmi Egyesület, az államerdészet, a szabadkőművesek, stb. képviselőik útján. Megjelent továbbá a Berzeviczy-család 14 tagja. Az emléktáblát Berzeviczy Gyula, min. titkár, mint az ünnepeltnek legidősebb déd-unokája vette át. Az ünnepi beszédet dr. *Gaal* Jenő mondotta s ebből a nagyszabású szónoklatból — lapunk kereteire való tekintettel — csak a működését jellemző következő kivonatot közölhetjük.

„Művei hosszú sorának még csak megnevezését sem adhatom itt elő. Azok kiterjedtek elsősorban az alkalmazott, a lefró nemzetgazdaságtanra, és az ő korában legaktuálisabb közgazdasági kérdések egész sorozatára. De fró elméleti nemzetgazdaságtant is és pedig nem a tanulók, hanem a törvényhozó rendek számára. Nekem jutott a szerencse, hogy iratai közt azt felfedezhessem és magyarra lefordítván, közzétehessem. A Szentszövetség idejében garázdálkodó censura azt ugyanis az ő életében elnyomta, és még oly szerencsés sem volt vele, mint a magyar parasztról remek latinsággal írt művével, mely annak dacára nyilvánosságra jutott és nevét egyrészt dicsővé, másrészt féltelmessé tette. Oly szociális politikai szellem hatja azt át, melyet napjainkban is modernnek kell elismernünk. A legkényesebb és legbonyolultabb közjogi kérdésekre, továbbá az egyházpolitikára vonatkozó számos beces, ma is érdekes dolgozata van, úgy hogy ő nem csak kitűnő nemzetgazdának, hanem jeles publicistának is tekintendő.

Ki kell emelnem azt az irodalmi és védelmi nagy szolgálatot, melyet elsősorban a saját protestáns felekezetének, de ezzel egyszersmind a magyar törvényes szabadság ügyének is tett. Berzeviczy Gergely ugyanis közelestantudó híve, képviselője és előharcosa volt az ágostai hitvallású evangélikus magyar egyháznak. Talán ebbeli hűségének és különösen tiszai kerületi felügyelői minőségének 20 évig tanúsított odaadásának kell tulajdonítanunk azt, hogy aspiratív kísérletek sem teljesültek. De ez az ő vallásos hűsége korántsem volt egyoldalú, pártos felekezetiesség. Erről sok tette és nyilatkozata tanuskodik. Ilyen tette volt az, hogy hunfalvi patronatusát megfelelő anyagi áldozatkészség buzgósága mellett felajánlotta az akkori szepesi püspöknek. Bizonyítékot tartalmazó nyilatkozata pedig e részben az, hogy mindön gróf Battyány József bibornok-primás szerette volna őt megtéríteni, s midőn úgy látszik felhívás is jutott hozzá ez irányban, erre azt felelte, hogy ha katolikusnak születik, akkor minden bizonytalanság megmaradt volna ősei hitében, de mivel mint protestáns pillantotta meg a napvilágot, kötelességének tartja ezen felekezetének és hitsorsosainak megtámadott érdekeit védelmezni. Különben a szabad-vizsgálódás embere lévén, örömmel állapította meg, hogy ez egyháznak is egyik fő jellemvonása és őszinte igyekezettel mozdította elő a hasonló jellegű helvét hitvallású magyar egyházzal való uniónak az időtájt megindult mozgalmát.

De, sajnos, ilyen összefoglaló módon sem folytathatom a reá nézve jellemző tények felsorolását. Legfeljebb azt az egyet kell még felemlítenem, hogy Szepesvármegye közigazgatási, társadalmi, s mint jeles zenész, művészeti életében is kiváló résztvett volt. Az általa Magyar-Svájcznak nevezett Magas-Tátrát az ő korában senki sem ismerte és ismertette jobban őnála. A bel- és külföld sok tudósa és kitűnőse, fejedelmi és főúri vendégek köszönhették neki az akkor itt sokkal szükségesebb kalauzolás és a kastélyában nyújtott meleg vendégzereteket.

Több adatot ezekről ez alkalommal már csakugyan nem közölhetek. A ki irántuk érdeklődik, megtalálhatja azokat a Berzeviczy Gergely életéről és műveiről írt akadémiai kiadványban. Itt nekem most már nincs más feladat, mint hogy ez alkalomnak megfelelő módon összefoglaló, lehetőleg igazságos ítéletet mondjak róla és kimutassam helyét jelesek közt. Ő korának nálunk kétségkívül egyik legtanultabb, legműveltebb és legjobb embere volt. Számos előnye, jelessége és szerencséje nemzeti közművelődésünk elsőrangú tényezőjévé tehettek, ha küzdve-küzdése mellett, hasonló mértékben bízni is tudott volna nem csupán a magyar államiságban, de a mi az ő korában, elismerem, sokkal

nehezebb volt, a nemzeti állam és az államalkotó magyarság jövőjében. Tény az, a mit egy iratában magamond, hogy az igazság, a közhasznú működés, a tiszta honszeretet ő nála mindenek felett állott. Igaz az is, hogy a saját kiváltságos rendjének akkor uralkodó kicsinyes, kasztszerű szellemét elutasította magától. Gyökeres reformjavaslatai megegyeznek az új-kor legmesszebbmenő jogos követeléseivel. A benne élt szép lélek és sok gazdag ismeret, tántoríthatatlan, széles látókörű jóakarattal s a magas ethikai alapon, melyen állt és működött, igen nagy szolgálatokat tett több irányban a közügynek. Tehát nemcsak a saját korának, hanem minden időknek élt.

Általában elismertetik, hogy legalább az irodalom terén határozottan előfutárja volt Széchenyinek, a kibez azonban, ha annál szabatosabb író és nagyobb tudós is, természetesen nem fogható. De ez nem gáncs, mert hiszen olyan reformátor, mint a minő gróf Széchenyi István volt, századok folyama alatt csak egy születik, hogy azután állandóan irányt adjon és nemzetének életét századokkal hosszabítsa meg. Az ilyen providenciális férfiú előfutárjaként általán elismertetni, már maga is nagy dicsőség.

Emlékét tiszteletben kell tartanunk, mert jó, igaz ember, kitűnő író és a maga módja szerint hű hazafi is volt. Igazságot szolgáltathat neki háttérbe szorítására most az ország, a mely műveltségének híret nagy tanultságával messze földre elvitte, műveit világnyelven írván, azokat mindenfelé olvasták és többször méltatták is; hiszen a göttingeni tudós társaságnak is tagja volt. Büszke lehet reá Szepesvármegye, melyet melegen szeretett, és szintén jutalmazatlanul sokáig odaadón és hasznosan szolgált. Valóban hálás lehet iránta hitfelekezete, melyért igaz lelkesedéssel annyit áldozott. És végre büszke lehet reá családja is, melynek neve köré a maradandó dicsőség fényes sugárkoronáját vonta. Az ország utólagos elismerésének igénytelen tolmácsa a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából ezúttal én vagyok.

Emlékünnepélyt tartott a Társadalomtudományi Társaság is Budapesten.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király *Makay* Pál, tótsóvári bányahivatali mázsatisztnak, 40 évet meghaladó szolgálat után történt nyugalmaztatása alkalmából, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Kinevezések.** A földművelésügyi miniszter *Törzs* Artur, *Török* János és *Koman* Artur tótsóvári m. kir. erdészjelölteket a X. fizetési osztályba m. kir. erdészekké kinevezte.

— **A miniszter elismerése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Holnics* Cyula városi t. főorvosnak az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban tartott közegészségügyi előadásaiért elismerését és köszönetét fejezte ki.

— **Kirendelés.** A földművelésügyi miniszter *Törzs* Artur m. kir. erdész szolgálatára Tótsóvárról Óvizre (Szepes vm.) kirendelte.

— **Eljegyzések.** *Fest* Géza, az eperjesi kir. ügyészség másodügyésze, jegyet váltott *Bornemissza* Lajos kriványi földbirtokos, volt országgyűlési képviselő és neje szül. *Péchy* Margit leányával, *Bertával*.

Dr. *Szójka* Ernő, m. kir. pénzügyi segédfogalmazó, a napokban tartotta Aknaszlatinán eljegyzését dr. *Toth* Sándor, az eperjesi kir. kath. főgimnázium igazgatója leányával, *Mimivel*.

— **Házasságok.** *Borbás* György, végzett joghallgató, nőül vette Eperjesen néhai *Cattarino* Sándor papir- és díszműárú-kereskedő özvegyét, sz. *Moser* Annát.

Péchy Ottó, tótsóvári hivatalnok nőül vette *Praesenszky* László tarczadobói körjegyző leányát.

— **II. Rákóczi Ferencz szobrai a Felvidéken.** Felsőmagyarország hazafias megyéi már a közel jövőben egymásután négy helyütt fogják megörökíteni a bűjosó fejedelem emlékét. Az első, nagyszabású emlékműre, a fejedelem lovasszobrára, már ősszel kihirdeti Kassa város közönsége a pályázatot; erre a szoborra, a legutóbb Abaúj-Tornavármegye által rendezett sorsjáték-jövedelmét is belevéve, közel 300 ezer korona van együtt. A második lovaszobrot szülőföldje: Zemplénum közönsége állítja fel Sátoraljaiújhelyen a leendő új vármegyeháza előtt; s erre a szoborra az ezidei májusi megyei közgyűlés tíz évi részletben nagyobb összegű szavazott meg. A harmadik álló életnagyságú Rákóczi-szobrot Beregvármegye közönsége Beregszázban állítja fel, mely célra a megye területén mintegy harmincezer koronát gyűj-

tettek a megye emlékére tizenkét Takarékpénztár újvár és Zombi

meghalt, gár, kibeneje é

Roskó Miklós meghalt, temették.

Legény évében S

Özv. július 29-üdüldhely

dába dájába a 8 órakor

az aratás 10-ikéig

Bohrandt már oly el

H sz. tábori 20—25-ig kassai és szeptembe terebes és latot az 5 táboriágyu

hez tartoz Kassa, Pet gyakorlato

A egyes Szopotnyik programi a tagok fig mely egys nehezség t

Az táncz dők társu kifolyólag melyre az ség főtöre rüljön, min ség az am multság külön meg útján hívja figyelmébe kedélyesne sében a v

G szedjék a mény, me Kitűnő hat tiók elmul nál, mint a san is jó ide

N július 25- alapja javá folyt felülfi Kleinovszk Arthur, V 3—3 kor: Zoltánné, József, Jak Szak Józ Malinovszk

töttek össze. A negyedik álló szobrot Nógrád vármegye közönsége állítja, az 1706. szécsényi országgyűlés emlékére, Szécsény mezőváros főterén. Erre mintegy tizenkilenczezer korona van együtt, melyet a Szécsényi Takarékpénztár gyűjtött össze. Gyűjtés folyik még Érsekújvár városban és az alföldön: Kecskemét, Szeged és Zombor városokban is.

— **Halálozások.** Júl. 14-ikén Nyitrán meghalt, 75 éves korában Stein Gyula tekintélyes polgár, kiben Perényi Vilmos eperjesi koll. főgimn. tanár neje édesapját gyászolja.

Roskoványi Sándor, főgimn. tanuló, Roskoványi Miklós nyug. főszolgabíró fia, 14 éves korában meghalt! A korán elhunyt ifjút Eperjesen júl. 29-ikén temették el nagy részvét mellett.

Legányi Géza, ny. m. kir. erdész, életének 63-ik évében Sóbányán július 25-ikén elhunyt.

Özv. semsei Semsey Istvánné szül. Werner Berta július 29-ikén hunyt el a Dresda melletti Weisze-Hirsch üdülőhelyen.

— **Beiratás az állami óvodába.** Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet óvodájába a beiratkozások f. évi aug. 3-ikán, hétfőn d. e. 8 órakor fognak megtartatni.

— **A katonák szabadságolása** az aratás idejére a 67. ezredben július 21-ikétől aug. 10-ikéig terjedő időre állapított meg.

— **Fokról-fokra halad és terjed** a Bohrandt J. V. eperjesi fűszerüzletében kapható és már oly előnyösen ismert híres eredeti töltésű Dreher-sör!

— **Hadgyakorlatok.** Az eperjesi 18. sz. táboriágyúezred aug. 11. és 12., valamint aug. 20—25-ig tart lögyakorlatot a haraszi-i lőtéren. A kassai és miskolci 9. és 10. sz. honvéd-gyalogezredek szeptember 1—3-ig Nagyszaláncz, Nagymihály, Töke-terebes és Gálszécs közötti területen tartanak gyakorlatot az 5. sz. honvédhuszárezred, valamint a 18. sz. táboriágyúezreddel együtt. — A kassai honv. kerülethez tartozó összes csapattek szeptember 4—9-ig Kassa, Petőszinye és Ránkfűred közti területen együttes gyakorlatot tartanak.

— **A Magyarországi Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya** aug. 9-ikén a Szopotnyicza-völgyébe rendez kirándulást. A részletes program a központi irodában ki lesz téve. Felhívjuk a tagok figyelmét ezen igazán élvezetes és hálás túrra, mely egyszersmind oly könnyű, hogy azon hölgyek is nehézség nélkül részt vehetnek.

— **Az eperjesi kereskedők társulatának nyári táncmulatsága** aug. 9-ikén. A kereskedők társulatának választmánya legutóbbi gyűléséből kifolyólag egy táncmulatság rendezését határozta el, melyre az előkészületek serényen folynak. A rendezőség főtörekvése az, hogy ezen mulatság is oly jól sikerüljön, mint az eddigiek, és hogy az ott megjelenő közönség az amúgy is szép kertből egy kellemes est, illetve mulatság emlékével gazdagabb legyen. A rendezőség külön meghívók szétküldését mellőzi, s csakis falragaszok útján hívja meg a közönséget a mulatságra. Szives figyelmébe ajánljuk a nagyrédmű közönségnek ezen kedélyesnek ígérkező mulatságot, a melynek rendezésében a város összes kereskedői részt vesznek.

— **Görvélykóros gyermekek** szedjék a «Sirolin-Roche»-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmulnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban

— **Nyugtázás.** Nagysároson az 1908. év július 25-ikén és 26-ikán, az ottani Rákóczi-szobor alapja javára rendezett Kabarette-estély alkalmával befolyt felülfizetések: 8 kor.: Bánó Tibor; 5—5 korona: Kleinovszky Antal, Fábry Lajos; 4—4 kor.: Poloczek Arthur, Villner Hermanné; 3 kor. 50 fill.: Vogel Béla; 3—3 kor.: Amrein József, N. N.; 2—2 kor.: Vissnyei Zoltánné, Cserépi Annus, Langsch Róbert, dr. Fischel József, Jakubek József, Baumöhl Jakab; 1 kor. 50 fill.: Sznak József; 1—1 kor.: Raab János, Raisz Dezső, Malinovszky István, Flachbarth Jenő, Lenz Norbert,

Dopirák István, Kuczko István; 50 fill.: Levendovszky Károly, Simon N.; összesen 57 korona. A felülfizetőknek és azoknak, a kik az estély sikerének emeléséhez hozzájárultak, hálás köszönetet mond a *Rendezőség*.

— **Tátralomnicz és Csorba,** a Tátrának ez a két gyöngye, a földművelésügyi miniszter elhatározásából — állítólag, ezévi szept. 15-ikével — az eddigi részvénytársaságtól az állam tulajdonába és kezelésébe fog átmenni.

— **A zsenge emberi csemete fejlődése.** Mindnyájan ismerjük azt a hasonlatot, mely a kis gyermeket a növényi csemetével hozza párhuzamba. Ezt a kertész óvja hidegtől, melegtől, szélről és vihartól; ápolja, öntözi, tisztogatja, gondoskodik termékeny talajról, hogy nőjön és fejlődjék. Az emberi csemetét az anyai gond védi az ártalmaktól és gondoskodik gyarapodásáról, szeretetének önzetlen melegével — éjjel és nappal. Ne feledje el az anya, hogy csemetéjének táplálására semmi sem jobb, célszerűbb és biztosabb, mint az a régi, egyszerű és természetes Nestlé-liszt, a hagyományos tejekészítés tökéletesített formája.

— **Üjhely megelőzi Eperjest.** Sátoraljai hely város megelőz bennünket szociális intézmény létrehozásával. A polgármester előterjesztést tett a képviselőtestületnek, hogy határozza el 100 munkáslakás építését. A munkásház 200—300 négyszögölnyi területet foglalna el s állana 1 szobából, konyhából és kamarából. Házépitése, telekkel együtt 1000 koronába kerül, mely 30 év alatt volna törlesztendő 7%-al, melyből 2%-ot az állam viselne. A munkás tehát évi 5% fizetése útján 30 év múlva a ház tulajdonosává lenne. A képviselőtestület az indítványt a rendszeti és pénzügyi bizottságnak kiadta.

— **Akloakába fultak.** Borzalmas halálal mult ki az eperjesi peczér két segédje. Emésztő gödröt tisztogatott a Kassai-úton a két segéd. A kiömlő fojtógázok azonban annyira elkábították őket, hogy a kloakába estek és belefultak. A közeli kaszárnyából segítségül hívott 67-ik ezredbeli katonák már csak a két hullát húzhatták ki a mélységből.

— **Czipészkiállítás és kongresszus.** A Győrött aug. 15-ikén megnyíló országos czipészkiállítás iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánul a czipész-szakkörökben. Az eddigi bejelentések máris jóval felülmúlják a pécsi kiállításon résztvevő kiállítóknak számát. Az előkészítő-bizottság július 31-ikéig meghosszabbította a jelentkezés záróidejét.

Az ugyanakkor, a kiállítással kapcsolatosan tartandó, VII orsz. czipészkongresszusra is javában folynak az előkészületek. A győri előkészítő-bizottság tevékeny munkát fejt ki, hogy a Győrött tanácskozássra összeülő czipésziparosok minden tekintetben jól érezzék magukat, és a komoly tanácskozás mellett kellemes szórakozást is találjanak. A kongresszusra képviselőiket bejelentették eddig a következő ipartestületek: Pécs, Brassó, Szombathely, Kapest, Balassagyarmat, Kolozsvár, Zombor, Zalaegerszeg, Nyiregyháza, Fertőszentmiklós, Kalocsa, Sopron, Trencsén, Felsőrajk, Debreczen, Szekesfejevárv, Kassa, Szabadka. A kiállításon való részvételüket bejelentették eddig 290-en az ország minden részéből. A kongresszusra a bejelentés határideje augusztus 5. Az előkészítő-bizottság meleg szeretettel fölkéri az ország czipésziparosait, mikép a kiállításon minél tömegesebben vegyenek részt, hogy a magyar czipészipar ereje, produktív-képessége ne törpüljön el az ugyanezen időben Bécsben rendezendő osztrák czipészkiállítás mellett. Törjön meg végre a közöny és mindnyájan álljanak sorompóba. A kongresszuson hozandó határozatok mélyen belevágnak a czipészipar jövőjébe, létexistenciájukról lévén szó.

— **A kassai kereskedelmi és iparkamara** közhírré teszi a következőket: Minthogy az Amerikából való visszavándorlás szünetlenül tart s igen sok munkát kereső érkezik haza, felkérjük a t. munkaadó urakat, hogy a földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztályával (Budapest, Ország-háztér) közvetlenül levélben, táviratban, vagy távbeszélőn közöljék, milyen munkásokra van szükségük s milyen bérfeltételek mellett hány munkást volnának hajlandók alkalmazni. Bővebb felvilágosítással a kamara szolgál. — A kereskedelemügyi miniszter úrnak 59,652/1908.

sz. körrendelete értelmében, a benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kisgazdák részére szükséges adómentes motorbenzin piaci és mérsékelt eladási ára f. é. június 10-ikétől az 1908 október végéig terjedő időszakra, illetőleg további intézkedésig métermázsánként 16 (tizenhat) koronában állapított meg.

— **Egyéves önkéntesek figyelmébe.** A honvédelmi miniszter figyelmezteti azon egyéves önkénteseket, kik tanulmányaik folytatása céljából tényleges szolgálatuk elhalasztását kérték, hogy figyelmen kívül ne hagyják a védtörvényi utasítás I. részének 72. §-a 3-ik pontját, mely szerint a jelzett célból tanulmányaiknak a lefolyt tanévben történt folytatását évenként szeptember 1-jéig kell illető állomásparancsnokságaiknál igazolniok.

— **A pótdadó emelkedése.** A júl. 11-iki városi közgyűlés elhatározván, hogy a tisztviselőknél 10% drágas. pótlékok, illetőleg segélyt ad, ez összesen évi 14 ezer kor. kiadástöbbletet okoz. Ennek következtében az eddigi 53% pótdadó 60%-ra emelkedik és 1908. jan. 1-jétől visszahatólag vetetik ki. Az erre vonatkozó határozat a városházán közszemlére kitéve van.

— **Csendőrök öröme.** A csendőrség zsoldját a belügyminiszter az új állami költségvetés alapján tetemesen emeli. A csendőr 700 kor. helyett 900 koronát, az őrsvezető pedig 1100 koronát fog kapni. — Ehhez járul még a szolgálati pótdíj, mely 3 évi szolgálat után 100 kor., azután fokozatosan emelkedik s 16 évi szolgálat után már 500 kor.-ra rúg.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító) 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit áruházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Faipari szakiskola.** Az Iglói áll. faipari szakiskolába a főlvételt július 1-jétől 30-ikáig személyes jelentkezés által vagy a szakiskola igazgató-ságához aug. 15-ikéig benyújtandó, bélyegtelen folyamodással lehet kérni. Beléphet minden olyan tanuló, a ki valami közép vagy polgári iskola 2 osztályát, vagy pedig az elemi iskola 6 osztályát sikerrel végezte, vagy ezeknek megfelelő főlvételi vizsgálatot tesz le, élete 12 évét betöltötte és ehhez képest kifejtet ép testalkatú.

— **Az aratógépbemutató,** melyet júl. 20-ikán, Fintán, az Orsz. Magyar és a Sárosvárm. Gazdasági Egyesületek rendeztek, a kedvezőtlen idő dacára jól sikerült, habár kívánatos lett volna, hogy a vármegyei gazdák nagyobb számban jelenjenek meg. Bemutatásra került több kéveköto-, marokrakó-stb. gép, melyet összesen nyolcz budapesti és egyéb cég állított ki.

— **Vigyázatlanságból halál.** Nazarej János eperjesi fuvarosnak Kassai-úti házában Csizsko János kocsis a pöczegödröt tisztogatta, de a gödör födelét be nem takarván, a körülé játszadozó gyermekek közül Vilysek János 4 éves fiú beleesett. Mire kihúzták, halva volt. Nazarejt és Csizskót gondatlanságból okozott emberölés miatt rendőrségünk a kir. ügyészségnél följelentette; s ezenkívül Nazarej ellen az ily gödrökre vonatkozó szabályrendelet alapján kihágási eljárást indított.

— **A hatósági húszárszék** tárgyában a húsvizsgálatról legújabbán kiadott és aug. 1-jén életbelépő, földművelésügyi miniszteri rendelet következőleg intézkedik: «Olyan városokban és községekben, a hol nagyobb számú állatok vágatnak le közfogyasztásra, gondoskodni kell arról, hogy az emberi egészséget nem veszélyeztető, de csekélyebb értékű hús az úgynevezett nem húszárszékbe való hús-elárúsítása céljából lehetőleg a köztágóhídon, esetleg munkás telepen, vagy más alkalmas helyen hatósági húszárszék állíttassék fel. Kis fogyasztó helyeken a rendes húszárszék is minősíthető időlegesen hatósági húszárszéknek, de ilyenkor benne az odaült hús kivül más húst elárúsítani nem szabad. Hatósági húszárszékben, mely kívülről szembeöltő módon «Hatósági húszárszék» felirással látandó el, olyan hús árúsítható, melyet a húsvizsgáló

„BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegy-
Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA

vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő TETŐFEDŐANYAG.

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegy-

odautasított. A hatósági hússzék közintézmény s mint ilyen, a húsvizsgáló állandó felügyelete alatt áll, az elárúrást pedig a hatósági hússzéknek a helyi állategészségügyi hatóság által megbízott kezelője eszközli az ezen hatóság által megállapított áron és időben. Mindenkinek jogában áll szabályszerűen levágott állatnak testrészeit a hatósági hússzékben elárúsítani. Húst iparszerűen árusítani hatósági hússzékben nem szabad. A hatósági hússzék használatáért fizetendő díjakat a község állapítja meg; a díj az elárúsított hús értékének 5 százalékánál magasabb nem lehet. H. tósági hússzékben, a lóhúst kivéve, közfogyasztásra szánt mindennemű állat húsa kimerhető. Három kilogrammnál többet egy-egy félnek egy napon eladnia nem szabad, kivéve népkonyhákat és hasonló emberbaráti jellegű intézményeket, szegényházakat és fogházakat, melyek szükségletüket nagyobb mennyiségben is hatósági hússzék-ből szerezhetik be. Húsárúsítók, hentések, kolbászkészítők, vendéglősök, korcsmárosok és általában olyanok, kik a hús árúsítását vagy feldolgozását iparszerűen üzik, húst vagy zsigereket hatósági hússzék-ből nem vehetnek; ilyenek nekik eladni nem szabad. A hús ára, az ok, a miért szabadszékbe utaltatott, a hús tulajdonosának neve, a leölt állat neme és faja mindenki által észrevehető helyen, érthetően leírva, a helyiségben kifüggesztendő.

— **Kálvin emléke.** A jövő év július 10-ikén Kálvin János születésének négy százados évfordulója alkalmából Gentben nagyarányú emléktüntetést rendeznek. Ezen az emléktüntetvényen, a melynek keretében a reformáció emlékművet is leleplezik, a magyar református egyházak számos lelkésze és kiválósága is részt vesz. Az emlékmű felállításának költségeihez, a mi körülbelül négy millió frankba kerül, a magyarországi egyházkerületek is nagyobb összeggel fognak járulni.

— **Rákóczi-ünnepély Bártfafürdőn.** Szombaton, aug. 15-ikén Bártfa-fürdőben nagyszabású Jótékony célú Rákóczi-ünnepélyt rendez az ezen alkalomra alakított rendezőség. Az ünnepély d. u. 4 órakor kezdődik. Műsor: 1. Nyitány, az eperjesi 5-ik gy.-ezred zenekara által. 2. Japán halászverseny nyereleménytárgyakkal. 3. Nemzetközi léghajózás. 4. Monstre artista-előadás. Tréfás mutatványok. 5. Zsákfutás, díjkiosztással. 6. A fürdő-zenekar és katonazene hangversenye. 7. Kabaret-előadás. 8. Konfetti-, szerpentin- és virágcsata. 9. Póznamászás, díjkiosztással. 10. Fényes bál a Royal dísztermében. Rákóczi-korabeli felvonulás. Különböző látványosságok, attrakciók és mutatványok. Az ünnepély lefolyása alatt díszes sátrakban előkelő úrhölgyek mult századbeli vásárt tartanak. A bál folyamán női szépségverseny 3 értékes díjjal. Belépti-díj halászverseny utalványval előreváltva 1 kor., az ünnepély napján 1 kor. 20 fill. A rendezőség ezúton is felhívja mindazokat, kik a Rákóczi-korabeli díszfelvonuláson akár gyalog, akár lóháton részt venni óhajtanak, hogy ezt aug. 10. ig a rendezőséggel közölni sziveskedjenek.

— **Lóeladás.** Az eperjesi áll. méntelepen aug. 7-ikén d. e. 9-kor, két arabs származású ló árverés útján eladásra kerül.

— **Rövid hírek.** *Dija* János 67. ezredbeli katona a Fő-utca 73. sz. házban éjjel a lakókat felzavarta és háborgatta. A rendőrökkel is dulakodott, és őket megsértette. A katonai őrző letartóztatta. — *Szemere* Mártonné panaszt emelt *Kusnyir* Anna cseléd ellen fehéreműloplás miatt. A Tótsóvár meg-ejtett nyomozás a leány birtokában tényleg több, Szemerénétől való ruhát talált. — Három subhancz Alsósebesen *Koleszár* Istvánt úgy összeszurkálta, hogy őt kórházba szállítani kellett. — *Grotkass* Ernő margonyai birtokos 9 pár ökrének nyoma veszett. A gyanú *Kovalszki* János és *Karek* János hajcsárokra irányul. Körtöztettek. — *Ripko* Károly szabótanoncz *Benyó* Andort a meredek domboldalon lelökte, úgy, hogy ez kulcsosontját eltörte. Följelentették — *Duda* (Babos) Mária 13 éves, tótsóvári cigányleány a hetivásson pénzt két, sátorbeli kofától is lopván, letartóztatták. — *Találtak:* retikült 5 kor.-val; elvesztettek: kizitás-kát 7 kor.-val és rózsafüzérrel; arany fülbevalót kis gyémántkövel. — *Bártfafürdőn* a vendégek száma már a 2000 et is meghaladta.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarákban** kaphatók *Cattarino* S. Utóda: *Földes* Samu papír-és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre* is beszerezhetők. Kivánatra árjegyzék. Ugyanott *sólt-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

November 1-jétől bérbeadó a Fő-utca 40. számú házban a Kossuth Lajos-utczai földszinti lakás.

(4 szoba, fürdő, vízvezeték, villamvilágítás.)
Bővebbet Kösch Árpádnál, Eperjes.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, esakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag
bántalmainál és kösvénynél, a cukor-
betegségnél, az emésztési és lélegzési
szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes íz. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vese-kövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

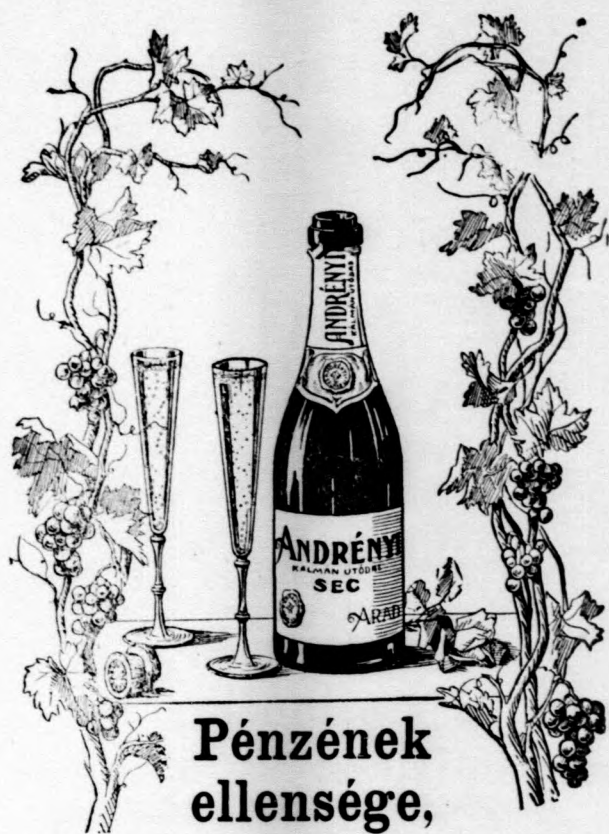
1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 "	40 "
1 literes "	48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 "	7 "
1 literes "	9 "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Kapható:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

3005—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Jelen Lajosné, valamint Tekely-Bárán Róza végrehajthatóknak *Tekely Jánosné* szül. *Bárán Róza* végrehajtást szenvedő elleni vagyonszétválás megszüntetése és 150 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. bíróság területén lévő és Eperjes sz. kir. városban fekvő, az eperjesi 320. sz. tjkvben A. I. 1. sor., 552. hr. sz., 32. öi. sz. alatt foglalt B. 12. alatt Tekely-Dinisz Mária, B. 14. alatt Tekely János, B. 15. alatt Tekely Jánosné szül. *Bárán Róza* nevű álló egész ingatlanra 1018 kor. kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi *augusztus 5-ik napjának délelőtti 10 órakor* a kir. törvényszék árverelő-szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 101 korona 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjesen, 1908. június 20.

Unger Geiza,
kir. tvszéki bíró.

Egy használt Carambol- (Teke-) asztal

olcsón eladó.

Bővebbet Kassai-út 33/a. szám.

807—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy a kassai kir. tvszéknek 1908. évi 6765. sz. végzése folytán dr. Sichermann Bernát ügyvéd által képviselt Poledniák Károly felperes részére *Dudás János* alperes ellen 11,300 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1129 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósig 1908. V. I. 345/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán *Nagyvárosban* leendő megtartására határidőül *1908. évi augusztus 8-ik napjának d. e. fél 9 órája* kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, tehén, butor s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettség jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. július 22.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó ház.

Kassai-út 9. sz. vendéglő-épület, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, istállókkal — eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak *Gellért Testvérek*.

Árve

A ba
teszi, hog
számú ve
bártfai k
és a hos
kincstár,
telek has
nát képe
alatt bek
50 fillér
az árver
tási árba
vett hag
tárban f
elrendelt
az 1908.
fürdő, a
a megáll
Árver
árának 2
1881. LX
1881. évi
8. §-ában
zéhez lete
a bánatp
kiállított
Kir. j
Bártf

1—1908. k

Sáros
úrberi k
község k
köbmet
készlete
Balpatak
latok ben
a m. kir.
engedélye
Kikált
Bánatpén
A kel
tott és k
szóbeli ár
bizottság
Utó-
lesznek fi
A rész
tekinthet
a bártfai
körjegyző
Balpata
Schütz

820—1908.

Ár

Alulírt
hogy a nov
végzése foly
stein Herm
875 kor. tők
hajtás folyta
ingóságokra
vel az árve
tatók követe
jogot nyerte
sen leendő
5-ik napján
lalt bórárúk
ígérőnek ké
is el fognak
Felhivat
vételárából
hez jogot ta
rában eszk
böl ki nem
kezdéseig a
bejelenteni
A törve
történt kifüg
Eperjes

Ár

Az epe
Böhm-féle
árlejtést hi
sági vállal
építésére jo
A szóba
Eperjesen,
tekinthetők
nyújtandó.
A bizto
5%-a — le
a kereseti
tartatik s a
lyeztetik.
Pályázn
augusztus
idővel, mely
lembe vétet
Az árle
désére, vala
fentartja m
Eperjes

1324—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bártfai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. bíróságnak 1908—05/8. számú végzése folytán néh. Pulcz Imre hagyatékát képező, a bártfai kir. járásbíróság területén levő Bártfafürdőben fekvő és a hosszúréti 111. sz. tjkvben A. I. sorsz. a foglalt és a kir. kincstár, mind földtulajdonos nevének álló, Pulcz Imrét illető telek használatára és az e telken levő és Pulcz Imre tulajdonát képező 92. öi. sz. felülépítményre — azzal, hogy a C. 1—2. alatt bekebelezett és C. 7. alatt a kir. kincstár javára 10 kor. 50 fillér évenként fizetendő bérösszeg erejéig terjedő zálogjog az árverés által nem érintetik — az árverést 6330 kor. kiküldési árban, továbbá a Bártfafürdőn 1908. február 12-ikén felvett felülmérési leltár 1—10. t. a összeirt ingóságokra a leltárban feltüntetett becsár, mint kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan és ingóság az 1908. évi augusztus 13-ik napjának d. e. 10 órákor Bártfafürdőn, a Koch című villában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan kiküldési árának 20% -át, vagyis 1266 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-jén 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.
Bártfa, 1908. június 3.

Demién s. k.,
kir. járásbíró.

1—1908. kgy. szám.

Faeladási hirdetmény.

Sárosvármegyében fekvő Balpataka községbeli volt úrbéri közös birtokosok tulajdonában lévő, Balpataka község határában fekvő erdőbirtok, mintegy 700 úrköbmétert tevő bükk- és nyírnyárfa tövön álló fakészlete az 1908. évi augusztus 13-ikán d. e. 10 órákor Balpataka község bírójánál tartandó írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános árverésen a m. kir. földmívelési miniszter úr 1908. évi 25.125. sz. engedélye folytán eladtni fog.

Kiküldési ár úrköbméterenként 3 kor. 80 fillér. Bánatpénz 266, azaz kettőszázhatvanhat korona.

A kellő bánatpénzzel ellátott, szabályszerűen kiállított és kellően leragasztott írásbeli zárt ajánlatok, a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandó be az árverezőbizottság elnökénél.

Utó- vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

A részletes árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Balpataka község volt úrbéri elnökénél, a bártfai m. kir. járási erdőgondnokságnál és a terneyi körjegyzői irodában.

Balpataka, 1908. július 26.

Schütz Emil s. k., Kosszcelnik Ernő s. k.,
volt úrbéri elnök.

820—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a novisaczi cs. kir. tvszéknek 1908. évi Cw. 484/5. számú végzése folytán dr. Dávid Károly ügyvéd által képviselt Trauentein Hermann felperes részére Gotscher Lipó alperes ellen 875 kor. tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 610 kor. 80 fillérre becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1908. V. I. 401/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában s folyt. lakásán Eperjesen leendő megtartására határidőül 1908. évi augusztus hó 5-ik napjának d. u. 2 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bűráruk, felszerelés, butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. július 19.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi gör. kath. káptalan a Kassai-úton lévő Böhm-féle telken egy emeletes ház építésére ezennel árlejtést hirdet. Az árlejtésen mindazon magyar honosságú vállalkozók pályázhatnak, a kik emeletes házak építésére jogosítva vannak.

A szóban lévő épület tervei alulírott ügyvédnek Eperjesen, Fő-utca 26. sz. alatt lévő irodájában megtekinthetők s ugyanott lemasolhatók s az ajánlat benyújtandó.

A biztosíték vagy készpénzben — a vállalati összeg 5% -a — lehet, vagy pedig a munka elnyerése esetén a kereseti összegből a jótállási idő tartamára visszatartatik s a vállalkozó javára takarékpénztárilag elhelyeztetik.

Pályázni csakis az összes munkákra lehet f. évi augusztus hó 15-ig, délelőtti 11 óra határidővel, mely idő lejártá után beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az árlejtést hirdető káptalan úgy az építés elkezdésére, valamint az ajánlatok feletti döntésre nézve is fentartja magának a szabad rendelkezési jogot.

Eperjesen, 1908. július 25-ikén.

Beszkid Antal

ügyvéd, az eperjesi gör. kath. egyházmegye szent- és egyházm. ügyésze.

187. és 188—1908. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a giráti kir. bíróságnak 1908. évi Sp. I. 81/3. és 66/4. számú végzése folytán dr. Weiszler Emil és dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvédek által képviselt ifj. Czina Mihály felperes részére ifj. Czina Mihály alperes ellen összesen 189 kor. 50 fill. tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtások folytán alperestől lefoglalt és 620 kor.-ra becsült ingóságokra a giráti kir. járásbíróság 1908. V. I. 40/2. és 45/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kápróvágyán községben leendő megtartására határidőül 1908. évi augusztus hó 4-ik napjának d. u. 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt úszó és juhok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Girát, 1908. július 20.

Bodnár Béla,
kir. bírósági végrehajtó.

A hölgyek előtt ismeretes, hogy a

Meluzina-tejcréme

(Crème de Lait Meluzina) pár napi használat után eltávolít szep-
lőt, pörsenést, pattanást, mitesszert s mindennemű arcztisztatlanságot, megszünteti az arcz és kezek vörösségét, napsütést, bőrhámlást, bőrtrepedezést. Nem zsíroz, így nappalra is használható. Egy tégely ára 1 kor.

A crème hatását nagyban elősegíti, utasítás szerint használni (1 üveg ára návalva : a Meluzina-arczvíz 1-20 kor.) és Meluzina-szappan (1 darab Meluzina-pouder (fehér-, rózsá-, crème-színben) ideális készítmény, finomságánál fogva láthatatlanul igen jól tapad, az arcznak kellemes, üde színt kölcsönöz. (1 doboz 1 korona.)

E kiváló kozmetikus szerek kaphatók egyedül

WILLIGER PÁL gyógyszer-tárában

„A szerezéshez“, Eperjesen.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Egy francia-német kisasszony

állást keres úri házban augusztus 1-jére.

Bővebbet Eperjes, V. Q., Fő-utca 52. sz., I. emelet.

VÉRSZEGÉNY ÖN?

Igyék

ADRIA-GYÖNGYE

vörös dalmát édes-bort.

1 literes palaezk ára 1.60 korona.

Kapható:

ATLASZ fűszer- és csemege-üzletében,
Eperjesen.

Görcs-csillapító, szélhajtó

Hódony-csöppök

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő házszer.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

BITTNER GYULA gyógyszer-tárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

Alapítva 1812.

Alapítva 1812.

BRADÓVKA GYULA

elsőrangú vegytisztító- és kelme-festő-intézete.

Gyár és felvételi iroda: KASSA, Kossuth-Lajos-utca 24.

Ajánlom m. t. megbízóimnak a legmodernebb gépekkel berendezett

vegytisztító-intézetemet,

hol női-, úri- és gyermek-ruhák, katonai és tisztviselői egyenruhák, hálai és séta-toilettek, butorszövetek, színes és himzett kendők, takarók, napernyők, nyakkendők, csipkefüggönyök stb. vegytisztításra elvállaltatnak.

Különleges reszort-festészetem

selyemruhákat, kasmirt, plüszöt, bársonyt, gyapjút, gyapotot, paszománt és díszítő-szöveteket a legmodernebb és legvalódibb színekre fest.

Vegytisztítás 3, festés 6 nap alatt készül el.

■ Gyászesetben a ruhák 48 óra alatt festetnek és lesznek szállítva. ■

Videki megbízásokat pontosan teljesítek.

Képviselőt:

AMSTER SIMON nődivat- és ruházati üzletében
Eperjes, Fő-utca.

Rozs- és búzavetőmag-eladás.

Évek óta közkedveltségnek örvendő vetőmagjaimra van szerencsém a t. gazdaközönség b. figyelmét felhívni. Előjegyzéseket már most elfogadok és augusztus 1-jétől kívánatra mintával is szolgállok.

Vetőmagjaim előállítására és kezelésére mindig kiváló gondot fordítok, csak teljesen érett és kifogástalanul osztályozott és rostált magot hozok forgalomba.

Kérem a tisztelt gazdaközönséget, hogy szükségletét minél előbb sziveskedjék nálam előjegyeztetni, mivel vetőmagot csak korlátolt mennyiségben termelek.

Árak, netto 100 kilogrammonként, Kiszemben állomásra szállítva, vevő bérmentve beküldendő szájkajban (kivánatra szákot is adok, ezekért darabonként 50 fillért számítok):

Rozs, Excelsior óriás . . . . . K. 24—
Petkuszi . . . . . 23—

Búza, Fleur d'Orleans . . . . . K. 28—

Ezen búza még az idei esztendőben is teljesen rozsdá- és üszögmentes volt

Vetőmagjaim eredeti külföldi magvak első évi utántermései.

Vörösalmai gazdaság.

Vörösalma, u. p. Pécsújfalu.

1150—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tomkanyin András tapolymétfalvai lakos végrehajtónak ismeretlen tartózkodású Grosko András (ügygondnoka dr. Zoltán Gedeon girálty ügyvéd) végrehajtást szenvedett elleni 250 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék területén levő, Felső-köcsény községben fekvő felsőköcsényi 4. sz. tjkben A. I. 1—17. sorsz. a. 42. (77—78.), 132. 166. 206. 215. 257. 293. 333. 379. 396. 435. 468. 533. 612/a. 718. hr. sz. a. erdő- s legelő- illetőség s A. II. 1—4. sor- 545. 580. 612/b. 675. hr. sz. alatt foglalt s B. 6. s 8. t. a. Grosko András nevére írt $\frac{3}{4}$ -rész telekre 681 kor. kiküldési árban az árverést elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi október hó 13-ik napján délután 2 órakor Felsőköcsény községében nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bántatpénzül 68 korona 10 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Girált, 1908. július 15.

Illykovich,
kir. aljbíró.

Olcson eladó a lispataki birtokból

20 pár vörös-tarka igás-ökör, teljes felszereléssel,
12 « igás-ló, teljes felszereléssel,
32 drb szekér, felszerelve,
90 « borona,
40 « vas-eke,
5 « vetőgép,
5 « aratógép,
2 « kaszáló,
450 « 1 éves rambouille-juh,
350 « 3 éves prima anya-juh,
2 « cséplő-garnitúra, teljes felszereléssel.

Mindenféle gazdasági felszerelés részben is eladó.

Szeszgyár, 4 hectoliter.

Szalma, takarmány, egész instrukció október 1-jéig átveendő.

Bővebbet: **Ilkovich Mór és Adolf, Székert,** posta Töltések (Sáros vm.).

Kneipp plébános

SALÁN HAJVIZE

a legideálisabb és legjobb.

Üvegekben à 2 K. és 4 K.

Kapható Eperjesen: PÁLESCH ÁRPÁD drogériájában.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.

védjegyét tünteti fel. A Moll-

féle sós borszesz nevezete-

sen mint fájdalomcsillapító

bedörzsölési szer közhírré,

csúsz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismert-

tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-

mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-

lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírás-

ával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

A Konstantin-utca 8. számú ház eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt ugyanott a háztulajdonos.

Kiadó lakás.

A Petőfi-utczában 4 szobás úri lakás augusztus 1-jétől kiadó.

Bővebbet *Fischgrund József* háztulajdonosnál.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, rendkívül üdítő asztali víz. Üdít, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódrá használva vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Alapított 1880-ban.

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-árúháza

Eperjes, Fő-utca 69. szám.

Állandó nagy választék: selyem-, női- és férfi-fehérneműek-, női divatkelmék- és mindennemű díszekben. — Vászón- és asztalneműek. — Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők. — Valódi trieszti Linoleum. — Kész blousok, jouponok. — Menyasszonyi kelengyék és minden e szakba vágó czikkek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatok:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löheres cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricaszoroszolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes szőlő-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.